

Sociaal en Cultureel Planbureau

Waarderen van maatschappelijke waarde

*Verantwoorden over kunst
en cultuur vanuit de
samenleving bezien*

Kim Putters

December 2016

@SCPonderzoek

**Musea
voor
mensen**

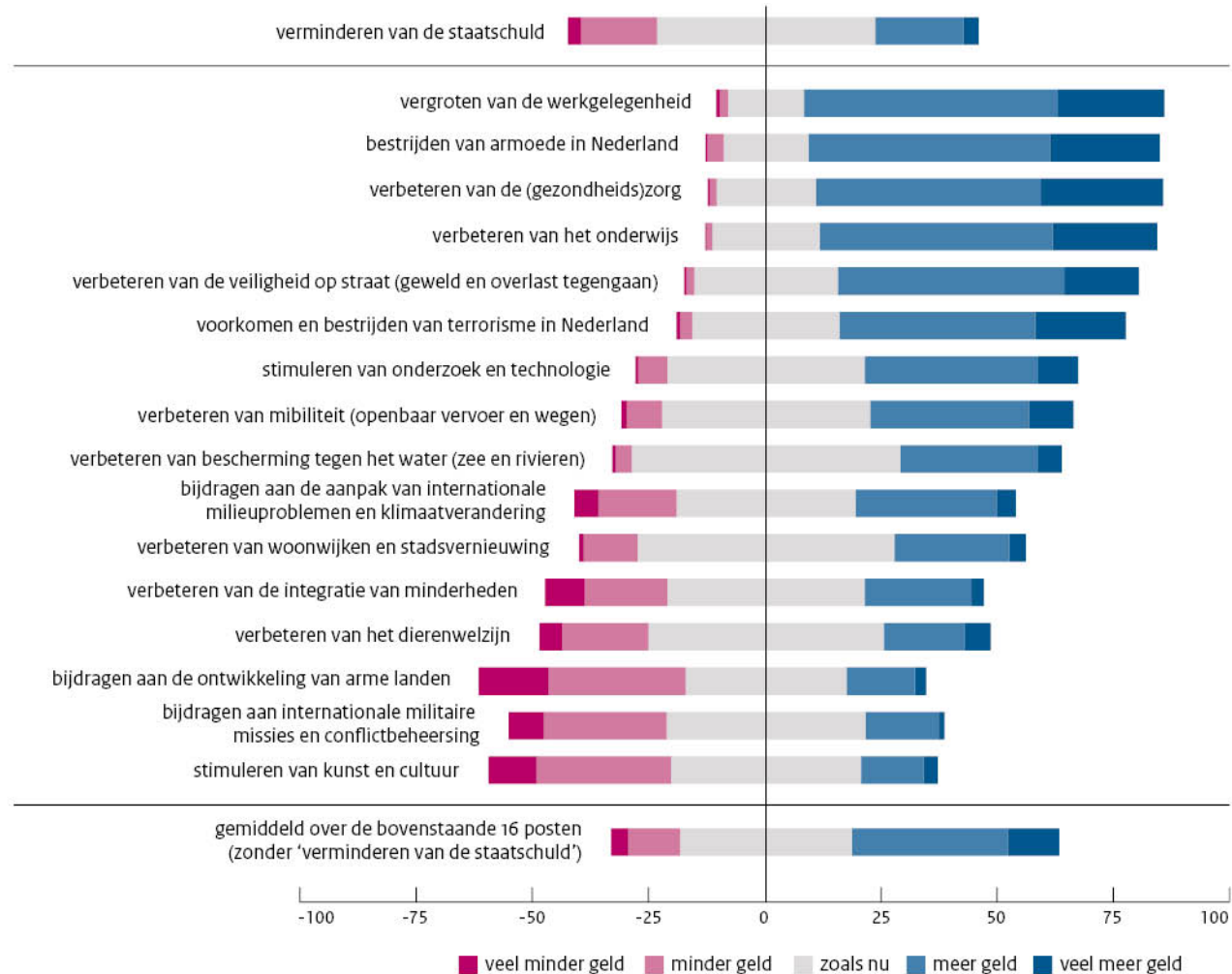

Wie ziet/ervaart de waarde?

Opinies over de inzet van publieke middelen voor kunst en cultuur (2016)

a 'In de politiek moet worden gekozen. Meer geld uitgeven aan bepaalde doeleinden betekent dat er minder geld is voor andere. Wilt u dat de landelijke politiek aan de volgende doeleinden meer of minder geld gaat besteden? Wilt u uw antwoorden in de hokjes aankruisen? Hier zijn de uitgavenposten in de volgorde van afnemende bestedingswensen geplaatst, en onder het gemiddelde daarvan (zonder 'verminderen van de staatsschuld').

Bron: COB 2016/2

Wat bepaalt (ervaren) maatschappelijke waarde?

**Persoons-
kapitaal**

**Economisch
kapitaal**

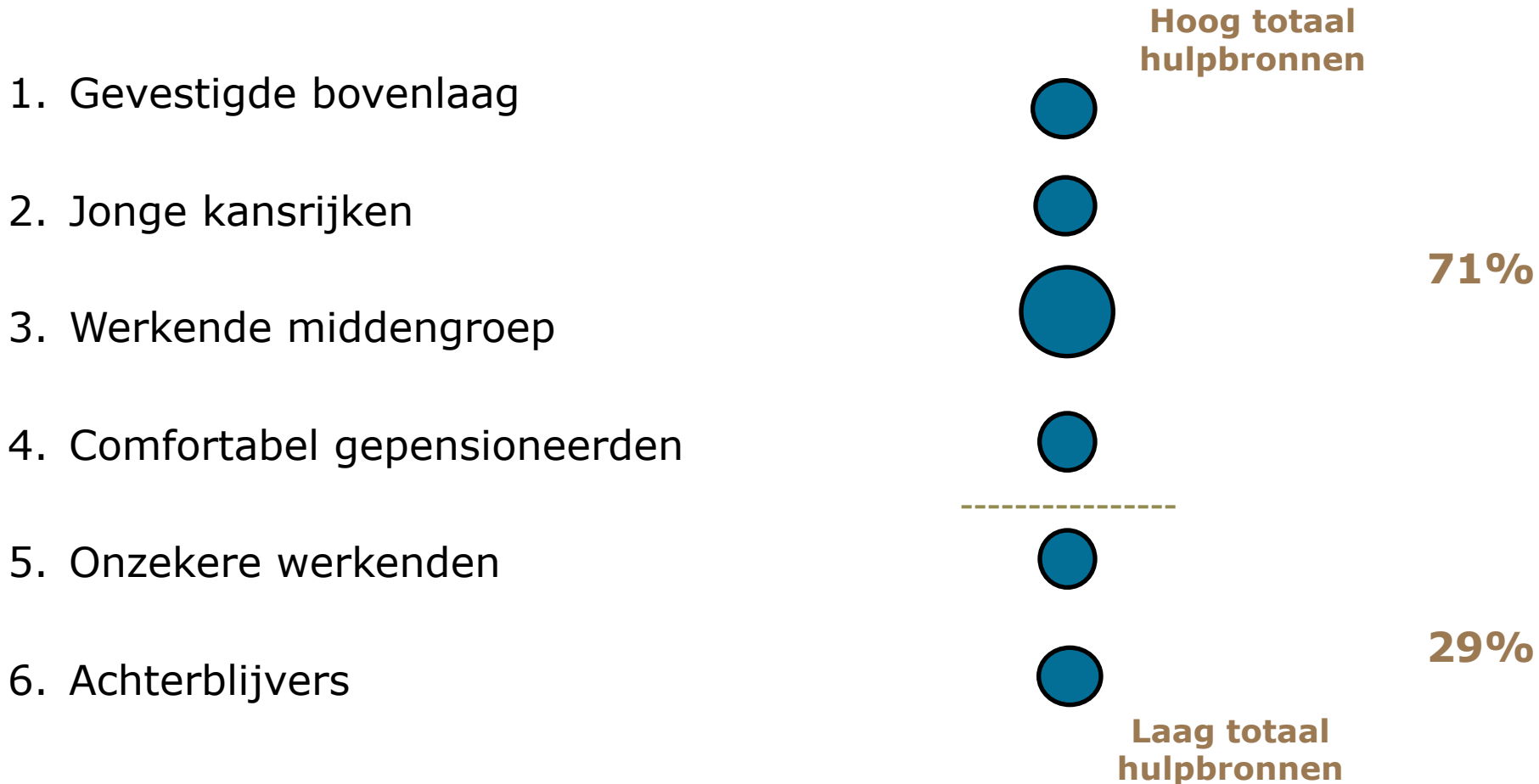
**Cultureel
kapitaal**

**Sociaal
kapitaal**

Nederland in zes groepen: diversiteit

Gescheiden werelden?

Met name **opleidingsniveau, etniciteit en leeftijd** werken door in:

- Leefstijlen, sociale netwerken en arbeid.
- Toegang voorzieningen (begrijpelijkheid; financieel; nieuwe media/ICT).
- Waardering van en participatie in kunst en cultuur.
- Gesloten/open houding naar de toekomst.

→ Gevolgen voor o.a. *cultuurparticipatie en draagvlak* voor cultuur.

→ Gevolgen voor organisatie van en *zeggenschap* in de cultuursector.

Keuzes in de cultuur: *meerwaarde?* (1)

1. Kwaliteit van kunst en cultuur vs. kwaliteit samenleving.

→ Verwachtingen van en verantwoordelijkheden voor de maatschappelijke betekenis van kunst en cultuur.

2. Maatschappelijke waarde kent vele gezichten: functioneel, sociaal, cultureel, ruimtelijk.

→ Explicitering van maatschappelijke waarden.

Keuzes in de cultuur: *meerwaarde?* (2)

3. Cultureel ondernemerschap vs. uniforme regels.

- Variëteit in organiseren, toezicht en verantwoording.
- Van technocratie naar zichtbaarheid maatschappelijke waarde

4. Professionalisering vs. de-professionalisering.

- Andere verhoudingen professionals – vrijwilligers en uit tal van sectoren. Ook in Raden van Bestuur en Toezicht.

Conclusie

Maatschappelijke trends vragen om...

1. Herijking van wat van waarde is: smalle of brede benadering van cultuur in de samenleving.
2. Herijking van zeggenschap en invloed (off- en online) van een grote diversiteit aan stakeholders.
3. Herijking van organisatie en verantwoording over wat wel en niet meetbaar is (zelf afspraken maken?).

→ Kies je een meer *morele* of meer *strategische* benadering?

Daar is wederkerig leiderschap voor nodig

- Herkennen en erkennen van innerlijk kompas
- Relatie centraal stellen; je stakeholders kennen en zien
- Moed betonen; *burgerlijke ongehoorzaamheid?!*
- Adaptief zijn

Daar helpt het boek van
Claartje Bunnik zeker bij!

